

Porazum med člani komisije štirih velesil?

Če bo obdržala Trst, medje pa pride pod Jugoslavijo

REFERENCA ZUNANJIH MINISTROV

25. apr.—Uradni krogi izjavljajo, da so se člani komisije štirih velesil—Rusije, Velike Britanije, Amerike in Francije—sporočali glede začetka pogovora med Italijo in Jugoslavijo. Trst naj bi obdržala Italija, večina zaledja Julijske alpe pa naj bi dobila Jugoslavijo.

Člani komisije, ki so obiskali v Juliju Krajino in prošli položaj na licu mesta, so se poročili. To po predloženju zunanjim ministrom štirih velesil na konferenci, ki se bo prišla v Parizu.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Člani komisije, ki so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko. Ti poročajo, da so se včeraj v palači Luxembourg, da bi poročilo o mirovnih pogodbah za Italijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko.

Belgija se zanima za Porurje

Manevri ameriške diplomacije

Paris, 25. apr.—Belgijski zunanji minister Spaak je izjavil, da si Belgija prisvaja pravico reprezentacije na konferenci zunanjih ministrov štirih velesil, ako se bo vršila razprava o bodočnosti Porurja, nemške industrijske pokrajine.

Dogovor, sklenjen na sestanku velikih trojice v Potsdamu, Nemčija, pravi, da država, ki ne reprezentira v svetu zunanjih ministrov, mora biti povabljen na udeležitev diskuzije o vprašanjih, ki se tičejo njenih interesov.

Spaak je dejal, da vprašanje Porurja, Porenja in Posarja zanima Belgijo. Ona je zainteresirana v zadovoljivo rešitev tega vprašanja.

Poučeni krogi trdijo, da bo Amerika kmalu podpisala pogodbo z Avstrijo. To je namen ameriškega državnega tajnika Byrnesa, katerega bo skušal doseči na konferenci zunanjih ministrov.

Podpis pogodbe z Avstrijo, ki bi koristila tej deželi, bi bil povezan z ameriškimi diplomatskimi manevri v južnovzhodni Evropi, ki je pod ruskim vplivom. Priznanje Titove vlade v Jugoslaviji je bil prvi korak v tej smeri.

Predvidevana pogodba med Ameriko in Avstrijo, katere je prišla pod Nemčijo l. 1938, bi priznala Avstrijo kot neodvisno državo in omogočila evakuacijo zavezniških okupacijskih sil. Avstrija bi potem lahko sama uredila odnose z drugimi državami.

Dunaj, 25. apr.—Predsednik avstrijske republike Renner je izjavil pred ameriškim častniki, ki so prišli na Dunaj, da je za odpravo štirih okupacijskih sil na Avstriji. "Okupacijsko silo naj bi tvorile mednarodne čete pod poveljstvom Združenih narodov," je dejal. "Okrog 30,000 mož bi zadostovalo."

Zavezniška okupacijska sila v Avstriji šteje zdaj čez 200,000 mož. To tvorijo Rusi, Američani, Angleži in Francozi. Največjo okupacijsko silo v Avstriji ima Rusija.

Problemi britske delavske vlade

Ljudje se naveličali izgovorov

London, 25. apr.—Vollci, ki so omogočili zmago delavske stranke in dali brcio torijem, se sicer ne kesajo, toda na dan prihajajo z vprašanji. Predvsem hočejo vedeti, zakaj obljube, dane v teku volilne kampanje, niso izpolnjene.

Delavska vlada je na krmlu že devet mesecev in ljudje zahtevajo od nje akcije, ne izgovorov. Zakaj delavska vlada ne izvaja programa gradnje hiš, ker ve, da je pomanjkanje stanovanj? Zakaj ni odpravila birokrafičnih kontrol in storila korakov za izboljšanje položaja ljudstva na splošno? Zakaj se v zunanji politiki drži smernic prejšnje vlade premierja Churchilla?

To so nekatera vprašanja, ki čakajo odgovora. Ljudstvo se sicer zaveda, da je premier Attlee, ko so socialisti porazili torije, podedoval vse probleme po vojne rekonstrukcije, vendar čuti, da bi lahko storil več.

Ni Attleejeva krivda, ker ne gre vse gladko. Od njega se pričakuje izpolnitev danih obljub ne glede na potežke. Reakcija ne drži križem svojih rok, temveč išče prilike, da zabije zagovornike v strukturi delavske stranke.

PREISKAVA REŽIMA ŠPANSKEGA DIKTATORJA

Nov razkol med Rusijo in zapadnimi silami

ŠPANSKI REPUBLIKANCI RAZOČARANI

New York, 25. apr.—Očitno je, da se bo varnostni svet Združenih narodov izrekel za preiskavo režima španskega diktatorja Franca, prav tako pa je jasno, da se je Amerika ne bo udeležila. Državni tajnik Byrnes je namreč instruiral Edwarda R. Stettinusa, reprezentanta Amerike v svetu, naj glasuje za preiskavo, izogibe pa naj se direktni udeležbi.

Špansko vprašanje in Francov fašizem bosta predmet razprav na seji članov varnostnega sveta danes. Delegati 11 držav, ki tvorijo svet, so na svojih sestankih razpravljali o zadevi z namenom dosega sporazuma o detajlnih preiskavih.

Načrti glede akcije proti fašistični Španiji so bili sestavljeni, čeprav je nastal nov razkol med Rusijo in zapadnimi silami zaradi perzijskega vprašanja. Andrej A. Gromyko, sovjetski delegat, bo, kakor vse kaže, ignoriral zaključek varnostnega sveta, da mora poročati na 6. maja, ali je Rusija izpolnila obljubo, da bo evakuacija sovjetskih čet v Perziji dovršena do tega datuma.

Madrid, Španija, 25. apr.—Voditelj španskega podtalnega gibanja proti diktatorju Francu, ki poslušajo radijska poročila o poteku sej članov varnostnega sveta v New Yorku, so razočarani. Vzemirja jih predvsem razlikuje med stališčem sovjetske delegacije in delegacij Amerike ter Velike Britanije glede akcije proti režimu diktatorja Franca.

Španski republikanci vidijo možnost izdajstva demokracije v Španiji po zapadnih silah. Igra se stara politika moči. Španski delavci, ki niso komunisti, kritizirajo stališče Amerike in Velike Britanije, nanašajoče se na Španijo.

Demokratska zveza, centralna odporna organizacija, je obsodila politiko neintervencije. Amerika in Velika Britanija sta se sicer izrekli za odstranitev Francovega režima, zaeno pa sta naglasili, da se mora to izvršiti na miren način. Take možnosti ni v Španiji, ker ima Franco na svoji strani oboroženo silo.

Amerika se igra z življenji Armencev

Chicago, 25. apr.—Dr. Krikore M. Manougian, ki je bil rojen v Armeniji in je ameriški državljan, je obsodil politiko Trumanove administracije v prilogi Turčiji. Dejal je, da se igra z življenji Armencev. Njegov sin je bil ubit v Nemčiji kot ameriški vojak, njegovi trije bratje pa v bitki s Turki v prvi svetovni vojni. Dr. Manougian je dalje rekel, da Amerika podpira Veliko Britanijo in njene intrige proti Rusiji. Velika Britanija se boji raztegnitve ruskega vpliva na Sredozemlje.

Odmerjanje pšenice v Urugvaju

Montevideo, Urugvaj, 25. apr.—Ta dežela, ki prideluje dosti pšenice za izvoz, je odredila odmerjanje pšenice prvič v svoji zgodovini. Vlada naglašuje, da je odmerjanje potrebno, ker so se zaloge skrčile.

Stavka mestnih uslužbencev v Portsmouthu

Portsmouth, O., 25. apr.—Mestni uslužbenci so zastavili v znak protesta, ker je bila zahteva glede zvišanja plače za 25 centov na uro odbita. Uslužbenci so člani unije CIO.

Goeringova grožnja izzvala kraval

Ustrahovati je skušal pričo

Nuernberg, Nemčija, 25. apr.—Mednarodni tribunal, pred katerim se morajo zagovarjati vodilni nacisti kot vojni zločinci, je bil informiran, da je Hermann Goering preko svojega zagovornika skušal ustrahovati pričo za dr. Hjalmar Schachta, bivšega predsednika nemške državne banke.

Na obravnavi je nastal kraval, ko je Hans B. Gisevius, bivši gestapovski častnik, kot priča izjavil, da je Goering morilec in največji vojni zločinec. Dalje je rekel, da je Goering skušal prepričati razkritje najhujših poglobljiv zgodovine nacizma.

Gisevius je povedal, da je slišal razgovor med Rudolfom Dixom, zagovornikom Schachta, in O. Stahmerjem, zagovornikom Goeringa. Stahmer je takoj protestiral proti pričanju o privatnem razgovoru, toda Robert H. Jackson, glavni ameriški prosekutor, ga je prekinil.

"O tem incidentu sem bil informiran," je rekel Jackson. "Zdi se mi važno, da je bila izrečena grožnja proti Giseviusu v tej dvorani tribunala, kakor tudi proti obtožencu Schachtu."

Gisevius je povedal tribunalu, da je Goering imel oblast glede umorov članov politične policije. Pod prisego je izjavil, da je Goering dal ustreliti enega častnika tajne policije in da je skoval zaroto tudi proti življenju Gregorja Strasserja. Slednji je bil umorjen v krvavi bitki l. 1943. Otto, njegov brat, je potem postal vodja "črne fronte" v Nemčiji, ki se je borila proti Hitlerju. On se nahaja zdaj v izgnanstvu v Kanadi.

Ogrska ni v rokah komunistov

Poročilo v angleški publikaciji netočno

Budimpešta, Ogrska, 25. apr.—Senzacionalno poročilo v angleški publikaciji Observer, da je Ogrska v obliju komunizma in da se zviža v krepilnih ruskih gospodarjev, ni v soglasju z resnico. Značilno dejstvo je to, da je avtor poročila agent lorda Rothermera, britanskega častnika, katerega magnata, ki širi sovražno propagando proti Sovjetski uniji.

Rothermerovi listi so pred sklenitvijo sramotne kupčije v Monakovu slikali Čehoslovako kot nevarno leglo komunizma in o rodje ruskega premierja Stalina. Zdal skušajo ogniti Ogrsko v isti plašč. Poročilo pravi med drugim, da je ogrski vojni minister Solyom komunist, da si je znano, da je član konservativne stranke malih posestnikov.

Komunisti imajo štiri pozicije v ogrski vladi. Matyas Rakosi je podpredsednik vlade, Geroe je justični minister, Laszlo Rajk je notranji minister, Eric Molnar pa minister javne blaginje. Vpliv komunistične stranke v vladi je neznan v primeri z vplivom stranke malih posestnikov in drugih desničarskih strank. Rusija se sploh ne vmešava v ogrske notranje zadeve. Stalin je že večkrat naglasil, da so notranje zadeve izključno ogrska briga, za katero se Sovjetska unija ne zanima.

Dejstvo je, da ima Rusija na podlagi provizij premirja ekonomske in druge pravice na Ogrskem, ki bodo morda ovirale ekonomsko okrevanje dežele. Ogrska bo morala plačati vojno odškodnino Rusiji v vsoti \$200,000,000, Jugoslaviji in Čehoslovakiji pa v vsoti \$100,000,000. V zvezi s tem je treba priznati dejstvo, da je bila Ogrska zavezniška nacistična Nemčiji in da se je udeležila ropanja in plenitev

Sovjetska politika uspešna v Nemčiji

McNarney okrcal ameriške vojake

General priznal pijančevanje in pomanjkanje discipline

Frankfurt, Nemčija, 25. apr.—General Joseph T. McNarney, vrhovni poveljnik ameriških okupacijskih sil v Evropi, je okrcal ameriške vojake. Obdolžil jih je pijančevanja in aktivnosti na črnih tržiščih, zaeno pa je priznal, da je disciplina padla na tako nizko točko, da škoduje ugledu ameriških vojakov med zavezniki.

McNarney je izdal ukaz vsem poveljnikom ameriških sil v Nemčiji, da morajo takoj storiti korake za restavriranje discipline. Pričakuje se, da bo izdal nove odredbe danes.

General je omenil grehe in hile ameriških okupacijskih sil. Med temi so pijančevanje, tatvine, ropanja, dezertacije in porast spolnih bolezni.

Nemški ujetniki zatrli izgrede

Francoska dekleta izgnana iz barak

Havre, Francija, 25. apr.—Ameriška vojaška policija je s pomočjo nemških vojnih ujetnikov zatrla izgrede v barakah zamorskih vojakov pri Harfleuru. Izgredi so izbruhnili zadnji petek, toda zadevna vest je bila šele zdaj objavljena.

Poročila, da je bilo več zamorskih vojakov ubitih v bitki z vojaško policijo in nemškimi ujetniki, se vzdržujejo. Zamorci so streljali na policijo in ujetnike. Izgredi so izbruhnili, ko je oddelek vojaške policije došel pred barake zamorskih vojakov in odredil, da morajo francoska dekleta takoj zapustiti barake. Zamorci so se uprli in sledila je bitka. Vojaški policiji je prišla na pomoč skupina nemških vojnih ujetnikov. Izgredniki se so morali podati in dekleta so bila izgnana iz barak.

Francoske avtoritete in prebivalci trdijo, da so zmešnjave v barakah vsako noč. Slišijo se strelji. Vojaška policija je izvršila že več navalov na barake in pivnice, v katerih se shajajo francoska dekleta z zamorskimi vojaki.

Apel za učinkovito kontrolo cen

Washington, D. C., 25. apr.—Chester Bowles, direktor urada za ekonomsko stabilizacijo, je apeliral na industrije, trgovce in odjemalce, naj podpirajo zakonodajo za učinkovito kontrolo cen. V svojem govoru je obsodil Zvezo tovarnarjev, ki se je izrekla za odpravo kontrole cen. Nižja kongresna zbornica se je udala pritisku in razmrečarila načrt kontrole cen. Bowles je posvaril pred nevarnostjo inflacije, če bo senat sledil zgledu nižje zbornice in zmanjšal oblast urada administracije za kontrolo cen.

Prevaratne aktivnosti v Slovačiji

Praga, Čehoslovakija, 25. apr.—Notranji minister je naznanil, da je bilo čez sto Slovakov aretiranih na obtožbo prevaratnih aktivnosti proti čehoslovakijski republiki. Naznanilo dostavlja, da je med aretiranci hrvaški duhovnik Tomislav Kolakovič. V ruski Ukrajini in severni Jugoslaviji. Kradla je živino in stroje in sedaj bo morala plačati račun v obliki reparacij.

Denacifikacija v ruski okupacijski coni napreduje

VOJAŠKA SODISCA USTANOVLJENA

Berlin, 25. apr.—Ruske avtoritete so demonstrirale sposobnost pri izvajanju programa denacifikacije, kar se ne more trditi o ameriških, britskih in francoskih avtoritetah. Rusi dosledno zasledujejo glavni cilj, ki je likvidacija ostankov nacizma.

To dejstvo potrjujejo dopisniki ameriških listov, ki so obiskali rusko-okupacijsko cono. Vsi priznavajo, da Rusi niso brezobzirni v svojih metodah. Denacifikacija smatrajo za politični problem, ki mora biti rešen s političnimi sredstvi.

V industrijskih podjetjih so Rusi omogočili formiranje nemških odborov in jim poverili nalogo denacifikacije. Glavna naloga teh odborov je odstranitev nacistov z važnih in odgovornih pozicij. Poleg odborov so Rusi ustanovili vojaška sodišča, pred katerimi se morajo zagovarjati nacisti.

Skoro vsi junckerji in industrijci, ki so tvorili hrbenico nacistične stranke v Thuringiji, Vzhodni Prusiji in drugih provincah, ki so prišle v rusko okupacijsko cono, so pobegnili v ameriško in britsko cono. Sovjetske avtoritete so odredile konfiskacijo posestev ter premoženja junckerjev in industrijev. Posestva so bila potem razdeljena med one, ki obdelujejo zemljo.

Komunistična in socialistična stranka sta oživeli v ruski okupacijski coni. Voditelji obeh strank kooperirajo med seboj. Program denacifikacije je povezan z rekonstrukcijo. Komunisti in socialisti so dobili važne pozicije v javnih uradih in industrijah. To je v soglasju s politiko in američani sovjetskih vojaških avtoritet. Ne samo socialisti in komunisti, temveč tudi člani drugih nemških grup se zavedajo, da se bo položaj izboljšal na splošno na podlagi kooperacije z ruskimi avtoritetami.

Poljska dobila kredit v Ameriki

Državni department naznanil dogovor

Washington, D. C., 25. apr.—Amerika je dala Poljaki kredit v vsoti \$90,000,000 po zagotovilu, da se bodo svobodne volitve vršile na Poljskem v tem letu. Sklenitev dogovora je naznanil državni department.

Poljska bo dobila \$40,000,000 od federalne Export-Import banke, da bo lahko kupovala lokomotive in železniške vagoni v Ameriki, dodatno vsoto \$50,000,000 pa za nakup ameriške vojne lastnine v Evropi.

Pogajanja med Ameriko in Poljsko so bila zaključena z izmenjavo not med pomožnim državnim tajnikom Achesonom in Oscarjem Langejem, poljskim poslanikom v Washingtonu. Acheson je dejal, da Poljska ne bi dobila kredita v Ameriki brez zagotovila, da se bodo vršile svobodne volitve v tem letu v soglasju zaključka, ki je bil sprejet na konferenci velike trojice v Jalti na Krimu.

Poljska bo plačevala tri odstotke obresti na kredit. Odplačila na kredit se bodo pričela l. 1951. Kredit mora biti izplačan v dvanajsetih letih.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodnina za Združene države (taven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolice Cook Co., \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$8.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cook County \$7.50 per year, foreign countries \$8.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaravnih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil polnino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2557-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

Glasovi iz naših naselbin

IZ LA SALLA

La Salle, Ill.—Pazljivo čitam Prosveto že od njenega rojstva. Je dober in podčuljiv list, le škoda, da ne pride v roke še več tisočim delavcem in delavkam.

Rad tudi čitam pisma iz stare domovine, katera nam dajajo pravo sliko, kaj vse so morali pretrpeti naši bratje in sestre pod peto nacizma, fašistov in domaćih izdajalcev. Čudim se, da najdemo med nami človeka, ki udriha in laže proti pravim borbom za svobodo, proti junakom vseh junakov, ki so krvavili in herojsko umirali za pravico in svobodo ljudstva, ter jo vsaj deloma dosegli. Želim, da bi ohranili, kar so si s takim trpljenjem priborili.

Da, iz pisma iz stare domovine razvidimo, da bodo mučeniki, ki so se ostali, tudi v bodoče čuvali s krvjo pridobljeno svobodo. Res se čudim, da najdemo tudi med Slovenci nekaj oseb, ki so Fotičevega kalibra. Pa ne, da bi dobivali kakšno posebno nagrado za to? Tistemu cleve-landskemu dopisniku ne ugajajo pisma iz stare domovine. Meni pa ne ugaja beseda "sopotnik," vendar pa je svoboda za vse in jaz ignoriram take besede, drugi pa kakor hočejo.

Glede izzivanja, naj gre ta ali oni v Rusijo, rečem, da kdor bo želel, bo šel tja, ne da bi clevelandskega dopisnika prosil za dovoljenje.

Rad čitam uredniške članke, ki so stvarni. Le tako nagrej, brat urednik! Dobro pišejo tudi drugi dopisniki, med njimi tudi glavni tajnik Fred A. Vider. Fred, le korajžno naprej! Resnica sicer nekatere boli, toda potrebno je, da se jo pove!

Sedaj pa nekaj iz naše naselbine. Dne 26. maja bo praznovale 30-letnico obstoja Slovenski narodni dom. Imeli bomo obiskni program, kakor tudi veselje-igro v dveh dejanjih. Nastopili bodo starci igralci dramskega društva Soce—same stare korenine! Na programu bo nastopil tudi župan mesta La Salla. Podrobnosti o programu bomo pravočasno poročali.

Na priredbo pričakujemo delničarje in delničarke iz vseh naselbin in tudi iz Chicago. Po 30 letih se bomo zopet srečali in dostojno praznovali 30-letnico. Mogoče bo to zadnje svidenje. Pričakujemo velike udeležbe. Torej ne pozabite te pomembne obletnice. Pričetak ob pol treh popoldne. Zabave bo dovolj za vse. Rokaji ob blizu in daleč, pohitite vsi dne 26. maja v Slovenski narodni dom!

Matt Vogrich.

VABILO NA PRIREDBO IN DRUGE NOVICE

Livingston, Ill.—Že dolgo ni bilo nobenega poročila iz naše naselbine. Najprvo naj poročam, da bomo imeli veliko priredbo v Benldu dne 28. aprila v korist prizadetih vojnihi sirot v Jugoslaviji. Zatorej vabim vse ob blizu in daleč, da se gotovo udeležite te priredbe. Na programu bodo predvajani najnovejši filmi, poleg teh pa bomo imeli tudi druge točke. Pričetak ob dveh popoldne. Vstopnina je samo 50c. Priredba se bo vršila v "Tarro" dvoran.

Sporočam, da nas je obiskal nečak Frank Medved iz Yukona Pa. Ker se nismo videli že 31 let, smo bili zelo veseli njegovega obiska in imeli smo si veliko povedati. Prišel je skupno z mojim bratom Joevom iz Milwaukeeja. Smo se prav dobro imeli in obiskali smo tudi Jerneja Jakoša v Stauntonu, kajti smo vsi doma iz iste fare. Imeli smo na razpolago dosti pisma iz stare domovine, iz katerih se razvidi, da je v fari Dole in Sv. Križu vse razdejano. Od naše družine smo izgubili tri nečake in brata ter brata od moje žene, doma pri St. Jerneju na Dolenskem.

Z bratom Jožetom sva obiskala družino Andrej Marn. Kjer sva videla grozne fotografije iz

da življenja v veliki osvobodilni borbi, bo jugoslovanski kmet in delavec in učitelj lahko spal. Ko ti "privilegiranci"—mladi junaki, ki so si zaslužili volilno pravico na bojnih poljanah za svobodo—dosežejo 18. leto, bo tudi tega "bruna" (v Molkovi oči) konec. To polemiko bomo zaključili z besedami: "Ker sta obe stranki v tej zadevi povedali svoje mnenje, je ta debata za Prosveto zaključena."

stare domovine—večinoma same pogrebe njegovih sorodnikov. Če človek gleda take slike, pride do zaključka, da nista zaslužila Hitler in Mussolini drugega kot da bi bila oba obesena za roge. Enega je sicer zadela taka smrt, drugi pa se morda še sedaj skriva kje na Španskem.

Na obisk je prišel domov naš mlajši sin Karel. On je sedaj pri zračnem koru v Californiji, in sicer za pilota, po činu poročnik. On bo moral še dalje služiti Strica Sama. Dobil je 16 dni dopusta, potem pa bo šel na Havajsko otočje.

Zaključujem in na koncu ponovno vabim vse rojake, da se gotovo udeležijo priredbe v nedeljo, 28. aprila. Na gotovo svidenje!

John Widmar.

17-LETNI PARTIZAN PIŠE OČETU

Butte, Mont.—V zadnjem mojem dopisu sem omenil, da se bojim, da je tudi moj sin zapeljan od domobrancev, posebno, ker ima sorodnika duhovnika. V dopisu sem omenil, če je moj sin med belogardisti, ni več moj sin. Toda to se ni zgodilo, on je partizan, kar pravi njegova

slika, katero mi je poslal z drugimi njegovimi sosedami iz Rosalnic. Na sliki je prvi od leve na desno, na vrhu pa ima dve medalji, kateri je prejel za hrabrost ker je "nesel glavo šestkrat pod bunker." Kaj je to bunker, se danes ne vem. (Utrdba, navadno zgrajena iz cementa, v kateri so strelci.—Ured.) Na sliki poleg mojega sina sta Kočvar Anton in Slanc Franc.

Čudno se mi vidi, da sin ne omenja nič o svojem sorodniku duhovniku, prav tako ne moja žena, čeprav sem vprašal zanj. Sin dalje piše, da je šel v partizane, ko ni še izpolnil 14 let. Rojen je bil 21. junija 1928, torej je star šele 17 let, vendar pa je prestal že veliko trpljenja in grenkosti. Sedaj je doma, če pa bo zopet poklican k vojakom, se ne ve. V pismu se je izrazil, da je ponosen na mene, ker simpatiziram s partizani.

Da, tudi jaz sem ponosen na mojega hrabrega sinka, ki je moj edinec. Piše, da se bo boril z drugimi vred za svobodo in demokracijo vsega sveta! Pravil, da bi bilo gorje za vse, ako bi zmagali belogardisti—partizani ne bi bili več živi.

Anton Zugel.

PRVOMAJSKA PROSLAVA V CHICAGO

Chicago.—Prihodnjo sredo je Prvi maj, svetovni delavski praznik. Včasih je bil tudi v večjih industrijskih mestih v tej deželi praznovan z velikimi uličnimi pogoji in shodi, toda odkar je fašizem zasenčil Evropo in si osvojil tudi Prvi maj za svoje namene, je ta praznik zatemel. Zadnja leta se je praznovalo le v malem.

Da svetle tradicije tega mednarodnega delavskega praznika ne zatonijo, ga bo socialistično orientirano delavstvo v Chicago praznovalo z večernim shodom in petjem v Delavskem liceju na 3200 W. Ogden ave. Ta proslava se vrši na 1. maja, pričetak ob 8. uri pod avspicijo socialistične stranke in socialdemokratske federacije. Vstopnina je prosta in delavci so vabljeni na poset.

Odbor.

OB 25-LETNICI SLOVENSKEGA STAVBNEGA IN POSOJILNEGA DRUŠTVA

(Dalje in konec.)

North Chicago, Ill.—Nova pravila so bila odobrena na delničarski seji meseca aprila 1934, katera so odgovarjala v tedanjem času depresije.

Na posebni seji direktorjev dne 9. junija 1936 je bila sprejeta resolucija, da se hišo, ki jo lastuje društvo na 11. cesti in Park avenue v North Chicago, preuredi za urad društva. Preureditev je bila končana 1. septembra 1936. Slavnostna otvoritev novega urada je bila 20. septembra 1936. S 1. septembrom 1936 je bil tajnik stalno zaposlen v uradu in uradne ure so bile vsak dan od 9. do 5.

Dne 19. septembra 1936 so direktorji spremenili čas svojega zborovanja s sobote večera na ponedeljek večer.

Od začetka poslovanja pa do 30. aprila 1937 se je zaslužek (dividende) na "Class B Stock" plačeval ob zaključku fiskalnega leta, torej samo enkrat na leto. Dne 18. aprila 1938 je bila resolucija sprejeta, da se zaslužek na "Class B Stock" plačuje dvakrat na leto.

Na glavni delničarski seji 30. julija 1938 je bil sprejet novi razred, tako zvani "Direct Reduction Loan Plan." Po tem novem načrtu, posojilec plačuje mesečno na obresti in posojilo ter se tako zmanjšuje dolg od meseca do meseca.

Po 17-letnem zvestem poslovanju kot blagajnik društva Martin Svete ob poteku njegovega direktorskega termina ni hotel več kandidirati za ponovno izvolitev 1. 1938. Direktor Joseph Petrovic je bil ta dan izvoljen za blagajnika in prevzel posle Martina Sveteta.

Na glavni delničarski seji 24. oktobra 1941 je bil sprejet dodatek k pravilom, ki določa, da je polnomočno obdržati glavna zborovanja delničarjev s 33 in 1/4 odstotka vseh delnic v prometu, namesto 51 odstotka. Ne ta dan je bila tudi glavna kapitala zvišana z 2 na 5 milijonov dolarjev.

Po vstopu Amerike v svetovno vojno je tudi naše društvo bilo zastopnik U. S. Treasury Departmenta in pričelo prodajati vojne bonde in znamke. Naj se na tem mestu v imenu vlade Zdrženih držav zahvalimo vsem delničarjem-rojakom in sploh vsem, ki ste kupili bonde in znamke skozi naše društvo, katera vsota je znašala preko pol milijona dolarjev. Naše društvo je iz svoje blagajne kupilo prvi vojni bond 23. decembra 1941 in danes ima društvo vloženega denarja v vojnih bondih okrog pol milijonov dolarjev.

Dne 8. januarja 1945 so direktorji poslali žalno pismo mrs. Jeri Opeki, vdovi prvega predsednika Franka Opeke, kateri je umrl 30. decembra 1944 in je bil vedno vnet in agilen član tega društva.

Na posebni seji delničarjev dne 26. aprila 1946 so delničarji odobrili in sprejeli nova pravila. Glavne spremembe v teh novih pravilih so: Ako državna zakonodaja spremeni kateri zakon, glede stavbinskih in posojilnih društev, je ta zakon avtomatično veljaven in ni treba predložiti v odobritev dodatka k dotični spremembi na glavnem delničarskem zborovanju. Nov razred hranjenja je tako zvan razred "E", da član poljubno vlaga v ta razred, ali dvigne po svoji volji, zaslužek od njegove vloge se mu pripiše v njegovo knjigo 1. januarja in 1. julija vsakega leta.

Dalje daje pravico posoditi denar vojnim veteranom po takozvanem "G. I. Bill of Rights." Zaključek fiskalnega leta je 31. decembra, namesto 30. aprila, in glavno letno delničarsko zborovanje naj se vrši zadnjo soboto oktobra.

Ker današnji urad društva postaja premajhen za uspešno delovanje društva, se je o novem večjem uradu razpravljalo na letnem zborovanju delničarjev 27. oktobra 1945. Splošno mnenje je bilo, da bi se kupilo pri-

merno posestvo na 10. cesti in zidalo nov, prostoren urad. V to svrhu je bil pooblaščen predsednik, ki je imel polno pravico, da poizve za cene raznih posestev, ki bi bila primerna za novi urad tega društva. Predsednik je dobil dovoljno ceno za nakup lote na južno-zapadni strani Adams in 10. ceste, North Chicago.

Odbor direktorjev je odobril pogodbo in 30. januarja 1946 smo postali lastniki omenjenega posestva. Z delom novega urada se bo pričelo takoj, kakor hitro bomo dobili primerni načrt stavbe, in ko nam bo zagotovljen material za zidovo novega posloja.

V teku 25-letnega poslovanja smo posodili svojim delničarjem že nad 3 milijone in pol dolarjev na prvo knjizbo (first mortgage). Na knjizbo pa \$222,000 posojila. Ves ta čas smo vedno ob času plačevali delničarjem njihov zaslužek (dividende) na "Paid-Up Stock" od 5% na "Paid-Up Stock" od 4% do 2%. Do danes smo izplačali delničarjem skupnih dividend \$448,000, ali približno pol milijona dolarjev.

Društvo šteje danes okrog 1200 delničarjev in imetje društva je \$1,300,000.

Sedanji direktorji in uradniki so: predsednik John Zalar, podpredsednik Frank Pezdur, tajnik Math Ivanetich, blagajnik Joseph Petrovic, advokat Max Przyborski. Direktorji: Martin Svete, Joseph Furlan, Andrew Cepon, Frank Hladnik in Gasper Drasler.

Math Ivanetich, tajnik.

POIZVEDOVANJE RDEČEGA KRIŽA

Chicago, Ill.—Sorodniki iz Evrope poizvedujejo za sledečimi osebami: mrs. Obrena Bjelice (deklisko ime Mary Vidlicka), Anna Cerer, Frank Chevalier, Anton Glasich, Johann Hlawasek, Antoni Jakopic, Matija Jurasic, Stevan Knezevic, Johann Lauritsch, Misa Lazarevic, Vasa Nikolic, Eleonor Orbojic, Dmitar Pavlica, Walter Roeth, Nikola Rubevic, Nicholas Tkacuk, Dorothy, Eva in John Vukic, Adolf Zakora, Bogomir Zakora, Marija Zakora.

Vsi zgoraj so nekdanji živeli v Chicago, Ill. Ako bi kdo vedel kje se nahaja katera teh oseb, naj sporoči Amerikskemu rdečemu križu, 529 So. Wabash ave., Chicago 5, Ill., ali pa telefonira Wabash 7850, Extension 370.

Rdeči križ.

NADA KRAIGHERJEVA NASTOPI V WAUKEGANU

North Chicago, Ill.—Naznanim vsem Hrvatom, Slovcem, Srbom in Macedoncem v Waukeganu in North Chicago, da bodo društva št. 75 in 828 HBZ, društvo "Tito" in Macedonski klub priredila dne 5. maja veliko priredbo, na kateri bo nastopila delegatinja Rdečega križa iz Jugoslavije poročnica Nada Kraigherjeva. Priredba se bo pričela točno ob dveh popoldne v Slovenskem narodnem domu.

Bratje in sestre, udeležite se te priredbe, na kateri boste slišali poročilo o razmerah v naši stari domovini Jugoslaviji. Nada Kraigherjeva je bila aktivna partizanka in bo nam povedala marsikaj zanimivega. Torej pohitite na dan 5. maja vsi v Slovenski narodni dom!

Po programu bo sledila prosta zabava in ples. Na gotovo svidenje!

William Flister.

ZAHVALA ZA POMOČ NARODU V DOMOVINI

Milwaukee, Wis.—V dolžnost si štejem, da se na tem mestu zahvalim vsem posetnikom, ki so bili navzoči na tako zvanem "baby showerju", ki se je vršil 11. aprila v pomoč Jugoslaviji. Nabralo se je veliko obleke, prav tako denarnih prispevkov za otroško bolnišnico.

Imena darovalcev bodo objavljena pozneje, kajti naše delo še ni dovršeno. Za danes naj zadostuje samo moja skromna zahvala, in sicer vsem darovalcem, posebno pa še članicam društva Venere 192 SNPJ, katere so darovale veliko obleke in še denar

povrhu. Prav tako smo zahvalili sestri Musich, ta podružnice SANSa, za vse bre nasvete in vstranostno moč. Enako br. Franku Cerju, ki je na prireditvi na ko razložil razmere v Jugoviji in trpljenje ondodnega stva.

Vsem onim, ki pa niso bili ničesar, dajem na znan, bomo tudi v bodoče pobirali leko in denar, namreč le nekaj tednov, kajti po naših bratov in sester v starostni dobi je velika. Torej apeliram, posebno še na mlade, ki žive na severni strani, da se predramijo in skočijo na pomoč našim bratjem in sestram v Jugoslaviji. Pisite obleko na moj dom, 2833 st., ali pa pišite in bomo šli iskat. Helen Ambrosio.

IŠČE BRATA

Johnston City, Ill.—M. Vatrovec, Goranje Ležec, Vremenski Britof pri D. slovensko Primorje, Jugosla bi rada izvedela, kje se nahajen brat Anton Bolek. Več leti se je nahajal v Clandu. Če kateri rojakov njegov naslov, ali če bi znal to vrstice, naj se za to nalo zgleda na moj naslov. Anton Vatrovec, 805 W. Johnston City, Ill.

SESTRA IŠČE BRATA

Johnston, Pa.—Moja mamska botra me prosi, poizvedela, kje se nahajata na brata Stefan in Nace Rybnicka, ki je umrl 7. t. 1. Najlepša hvala društni SNPJ za krasen venec, tudi pogrebnu zavodu. Frances Rybnicka.

ZAHVALA

Frontenac, Kans.—Zahvalim se vsem, ki so se udeležili pogreba mojega moža Rybnicka, ki je umrl 7. t. 1. Najlepša hvala društni SNPJ za krasen venec, tudi pogrebnu zavodu. Frances Rybnicka.

PISMO, KI GOVORI SAMO ZASE

Chicago.—Sredi aprila prejel iz stare domovine od neznane mi rojakinje, po naključju čitala nek pismo v ljubljanskem Slovenskem poročevalcu in tako prišla do mojega naslova. Smu obevsa tragedija slovenske družine, njena tnost za prejšnjo podpora in rike ter njena odločnost za novo porušeno domovino.

Mirko G. K.

Dragi tovariši! Vesel je vek, ko sliši, kako ste naša bratje Slovenci sledili borbi. Bilo je zelo hudobno ljudi je bilo odgnanih v nacija, dosti nas pa je bilo v gozdovih. Jaz sem celo sina v gozdovih 12. novembra 1942.

Bilo je strah in groza, človek spomni, ali vztrajal in tudi še danes vztrajam, prej do končne rešitve vencev na Primorskem. Upam da pa bo to kmalu rešeno tem izboljšani naš položaj, dobri voditelji nas vodijo in no pozivajo tudi vse mlado in vse pionirje za obnovo. Vse se obnovi, samo da bi se čim prej šli iz hudih posledic Radežane so cele vase skotale. Eden drugega smo tolažili, da največ nas je ostalo brez moči in mater brez. Ostale smo z majhnimi in nesposobnimi za delo, in same ostale vse uničene in živčevje, kot posledica strahu in gladi. Nimamo da bi si mogli kaj kupiti, domačija je bila dvakrat na, drugič pa so mi doma vse pobrali, tako da sem noma uničena.

Moža so mi domobranci v gozdu pred mojimi očmi di pred otroci, kajti bila branec je bila, da nas vse bijejo. Ščitili so nas tudi, toda vlad tega so nas grozili surovo postopali in mi in tudi z otroci. Upam da bomo kmalu očistili tla. (Dalje na 2. strani.)

Vesti iz nove, prerajene Slovenije in Jugoslavije

izdeljevanje pomoči dečega križa

Kakor zmanj, prejema Rdeči križ Jugoslavije od ameriških in jugoslovanskih, od nacionalnih in od drugih pomoči v obliki denarja, obutvi in hrani. Dela blaga odpade na federalno ravni.

Glavni odbor RKS sodi, da je v mora pravilno razdeliti pomoči le prva stopnja, t. j. glavni odbor RKS. Zakaj? Zato ker se le v kraju samem more ugotoviti stvarne potrebe. Zato je najnujnejše potrebe. Zato je razposlal glavni odbor RKS na okrajne, okrajnim in okrajnim odborom RKS po vse državo, da bi se ugotovilo, kaj je najnujnejše potrebe. Zato je razposlal glavni odbor RKS na okrajne, okrajnim in okrajnim odborom RKS po vse državo, da bi se ugotovilo, kaj je najnujnejše potrebe.

Kaj obeta Prekmurcem zadruga za domačo obrt?

V Murški Soboti se pripravljajo ustanoviti zadruga za domačo obrt, ki naj bi zaenkrat zajela pletarsko in lončarsko obrt, kasneje pa tudi še druge panoge domače obrti.

Iznajdljiva prekmurska dekleta so že pred vojno izdelovala iz koruznega ličja copate, tekarje in različne druge predmete. Ta obrt se je med vojno ob splošnem pomanjkanju močno razširila in izpopolnila. Marsikatera zagrebška dama, ki je nosila lično torbico z ornamentom, ni vedela, da je bila njena torbica izdelana nekje v preprosti prekmurski hiši, ob slabo brleči petrolejki. Za petdeset, šestdeset, sedemdeset, osemdeset, devetdeset, sto dinarjev jo je deklet prodalo prekupčevalcu, da jo je nesel v Zagreb in jo tam prodal za nekaj stotakov.

Prav te dni se vrši v Soboti tečaj za pletarstvo, ki ga obiskujejo kakih 40 deklet iz različnih vasi. Njihovi izdelki, tako copate, cekarji, damske torbice in preproge z ličnimi narodnimi ornamentami niso le praktični, ampak tudi okusno izdelani. Teh 40 deklet bo po končanem tečaju šlo po vaseh in prirejalo nove tečaje. Zadruga pa bo poskrbela, da bo šlo izdelano blago brez prekupčevalcev na trg.

Podoben tečaj je predviden tudi za lončarje, ki so prav te dni poslali v oceno svoje najboljšie izdelke. V Prekmurju so dani tako ugodni pogoji za lončarsko obrt, da je treba le malo dobre volje in nekaj kreditov, pa bo lahko ta obrt dajala dela in zaslužka nešteti prekmurkim družinam. Celotna Madžari so izvažali našo ilovico iz Pečarova v Moštanec in delali iz nje prvovrstne peči za segrevanje sob. Na predvidenem tečaju se bodo lončarji naučili izdelovati nove modele. Nekje bo treba zgraditi peč, ki bi odgovarjala skupnim potrebam, postaviti primerno delavnico, kjer bi lahko lončarji v zdravih higijskih razmerah delali vse leto, zadruga pa bi pošiljala izdelke na trg. Vse to se načrti, ki se bodo najlažje izvedli z zadrugo. Zato je potrebno, da ravno prekmurci lončarji podprejo ustanovitev zadruga za domačo obrt, saj si mora danes na stotine bivših sezonskih delavcev iskati novih poti in možnosti zaposlitve.

Angleške vojaške oblasti so zaprele lokale slovenskih organizacij na Koroškem

Koroški Slovenci so vedno bolj presenečeni nad postopanjem britanskih zasedbenih oblasti napram njim. Britanske zasedbene oblasti jim še niso dale dovoljenja za izdajanje lastnega časopisa. Koroški Slovenci so imeli še celo v času vojne 4 ilegalne liste in revije in so tudi l. leta 1941, torej še po priključitvi Avstrije k Nemčiji, imeli svoje glasilo.

Britanske vojaške oblasti so tedaj odredile, da se morajo za vseh lokalnih krajevnih organizacij koroških Slovencev, češ da jim zadošča samo poslovniki lokalne Osvobodilne fronte za Koroško v Celovcu. Dne 13. februarja t. l. so se okoli polnoči zglasili pri sekretarju krajevnega odbora OF v Žvabeku, Karlu Kristofu, organi britanske vojaške policije in zaplenili ključne prostorove OF. Naslednjega dne so izvršili v lokalno preiskavo in zaplenili seznam članov krajevnega odbora. Dne 18. februarja pa je orožnik Scolar po nalogu okrajnega glavarstva v Volperku zaprl lokal brez vsakršne navedbe vzroka. V prostorih se nahaja slovenska knjižnica,

Srečali smo se v Banatu

Prijetno greje marčno sonce, ko stopam po ulicah Petrovgrada; na okrajni odbor sem namenjen. "Tovariši, ali veš, kje je okrajni odbor?" S temi besedami me ustavi kmet, ki se je za pot v mesto lepo napravil in mu krajci nedeljskega klobuka zasenčijo obrat. Začudim se, da me je vprašal slovensko, začudenje moža pa je še večje, ker mu slovensko odgovorim. Ko skupno nadaljujemo pot, se živahno pogovoriva o tem in onem. Zanimajo ga, od kod sem, kako dolgo sem že v vojski, kod vse sem se bojeval. O njem pa zvem, da je prišel z drugim transportom slovenskih kolonistov v kraj, ki je nedaleč od Petrovgrada.

Navdušen mi pripoveduje o svoji novi domačiji, o delu, ki se je pričelo na polju, o dobri zemlji in setvenem načrtu. Kar prekratka je pot, ki jo skupno narediva in že se morava posloviti. Obljubiti mi moram, da ga ob prvi priliki obiščem na njegovem novem domu. Le pol ure daleč leži njegova domačija od naše vojašnice.

Teden zatem sem se napotil k njemu. Saj mi je znana vsa okolica, in dobro vem, katera je Francetova domačija. Ostanke snega, ki so pred tednom še ležali v jarkih in sencah poslopj, so izginili. Mesto belih lis pa je vse več črnih preoranih njiv, ki so jih zorali kmetje, ki so s tem delom najbolj pohiteli. Spomladansko oranje se še ni prav pričelo, a pred vsako hišo so kmetje, ki pripravljajo vse potrebno, da v prihodnjih dneh pričnejo z oranjem svojih njiv. Zrem preko njiv in čutim: kmalu bodo ozivila ta polja, ki sedaj leže še mrtva. Iz njih bo zadihalo in pognalo. Iz njih bo pognal kruh za vso Jugoslavijo. Za rudarje iz Vrdnika, Trbovelj, za kovinarje iz Zenice, Vrešca, Jesenice, za tekstilce iz Varaždina, Pirota, Kranja, Litije, Celja. Za vse ga bo dovolj, za vse, ki delajo z voljo in ponosom, delajo zato, da nihče v Jugoslaviji ne bo več lačen, bos in raztrgan.

Pot me vodi mimo vinskega poslopja, iz katerega prihaja vonj po bencinu, ropot motorjev in živahen govor traktoristov. Velika lepa vrsta traktorjev, na katerih se vršijo zadnje preizkušnje pred njihovo uporabo. Še malo in velika vrata tega poslopja se bodo odprla na stečaj in traktorji bodo zabrnili, usmerjeni na polja, zasadih v zemljo svoje pluge in globoko rezali črtno. Preko pomladnih polj pa se bo s pesmijo motorjev zila pesem traktoristov.

Posamezni traktorji pa so bili že pri delu. V daljavi so se videla samo velika rdeča kolesa in dim motorja. Pred leti mi je tako ljubilo to brnenje čebelic, ki sva jih z dedom pred hišo v Savinjski dolini poslušala.

V lepi Francetove hiše je stal traktor: izza velikih koles me je uzrl France in se razveselil mojega obiska. "Poglej, kako lep in velik je moj traktor, in kako pohleвно vleče plug na tri brazde," me je sprejel in bil ves navdušen, da mi ga more razkazati in govoriti o svojih načrtih za oranje. "Dodeljen mi je traktor, a kadar ne orjem, ga spravim kar v svojo lopo. Kaj bi ga vozil v ono poslopje, tam, kjer so vsi ostali. Manj bencina in manj časa porabim." Francetova žena na prekrine v vnetem pripovedovanju in naju povede v lepo veliko hišo. Prav taka hiša je, kot jo imajo vse vasi Savinjske doline, Gorenjske, ali kjer koli druge v Sloveniji. Široka kmečka peč, ki jo je sezidal France, daje nekoliko toplote, zdaj se nam vsem, da sodo greje z ognjem pomladanskega sonca, ki se vsiplje v sobo.

"Vsak dan je kakor praznik. Vse težave dela odpadejo skoraj same po sebi," vzhlen pripoveduje France, žena pa mu pritrjuje in zagotavlja, da je vesela, da sta se odločila, da gresta v Vojvodino. Hišo, polje, traktor, —prav vse imamo. In sosedje! Na vsakem koraku mi pomagajo, kar ne vedo, kako bi mi napravili več uslug. V začetku je bilo težko, ker jim nisem mogel vsega povedati, kot bi rad, sedaj pa se že pomenimo." Pripravljen je mi še o prireditvi, ki je bila preteklo nedeljo v sosed-

Glasi iz naselbin

(Nadaljevanje s 2. strani.)

gardiščino drhal ter živeli v miru in dragi svobodi.

Kako lepo in milo je bilo, ko sem zagledala prve čevlje, ki ste jih poslali, dragi naši Slovenci v Ameriki. Vsak je gledal in držal čevlje v roki, po ličih pa so nam tekale solze. Tako toplo se nam je zdela pri sru, ko smo videli, da nas še nekdo ljubi. Nikdar, dragi naši slovenski bratje, ne bomo pozabili na ta trenutek, ko nam je Rdeči križ pripeljal obleko in druge stvari.

Tudi me žene si moramo tukaj pomagati druga druga, da se s težko revo preživimo. Delamo udarniško z našo mladino, imamo osnovane delovne brigade, vedno imamo sestanke, žene Antifašistične zveze, naša mladina in pionirji. Sedaj tkmujemo vsi, kdo bo bolj priden in hiter. Vse se bo obnovilo, le naših dragih se ne da več obuditi—in to je najhujše.

Zgubila sem v tej strašni vojni moža in dva sinova, sedaj pa imam še tri otroke. Prvi je zelo priden, samo bolj slaboten; bil je v gozdu ostal sam brez matere in očeta. Očeta je sam našel mrtvega, mene pa so odgnali v zapor s tremi otroci. Ostali brez vsega, zato pa je sedaj prav slaboten, star šele 15 let. Druga je stara osem let, tretja pa pet. Bili sta z mano v zaporu, kakor je bil tudi najmlajši moj partizanček. 27. decembra mi je pa umrl, ker je bil ves prehlajen in vedno bolan. Ležali smo pod snegom—pod milim nebom, ko se je rodil. Še veliko bi vam pisala, dragi bratje Slovenci, toda moram končati in se oporiti, ko vas v mojo skromno pisavo nadlegujem. Bodite vsi prisrčno pozdravljeni od tovarišic!

Franciška Avsec,
Stari trg 26 pri Rakeku,
Slovenija, Jugoslavija.

Italija in stroški okupacije

Rim. — ONA. — Predstavnik italijanskega zunanega ministrstva je izjavil vašemu korespondentu, da bi bilo odlašanje mirovne pogodbe "skrajno slabo za italijansko demokracijo" ter da bi zdravje in morala naroda kmalu propadla.

Italijanska vlada trdi, da plačuje mesečno 10.000 milijonov lir za vzdrževanje zavezniških okupacijskih čet. Zedinjene države so sicer ugodile kredite v znesku 140.000.000 dolarjev kot kompenzacijo, toda uradni italijanski krogi sodijo, da je to komaj polovica zneska, ki je potreben samo za ameriške vojske. Britanija ni dala nobene odškodnine. Zato pa morajo Italijani plačevati angleškim vojakom 900

Kaj naj rečemo o Titovi ustavi

Komentira Ivan Molek

III

Zanimivo je, kako br. urednik opravičuje in opeva one točke in člene Titove ustave, na katere sem jaz opozoril v svojem prvem članku kot nedemokratske—opravičuje jih na ta način, da omenja ustavne nedostatke in zlorabe v Ameriki.

Na primer prezidij (predsedstvo) v jugoslovanski ustavi, ki faktično predstavlja s predsednikom vlade vred diktatorsko oblast, je pri br. uredniku dobra ustanova, celo demokratska (!) je, ker je odgovorna skupščini—dočim predsednik Združenih držav ni odgovoren nikomur, razven "ljudstvu" (ameriško ljudstvo seveda ne šteje nič!), in lahko sklepa mednarodne dogovore, katerih mu ni treba predložiti senatu. Sploh ima ameriški predsednik večjo oblast kot Stalin! Gosh! Predsednik Truman je torej danes največji diktator na vsem svetu. Če je to res, tedaj je Titov režimec res demokratskejši—in jaz s svojim kritiziranjem res le strašim, le "bavbarizam," kakor mi tako rad predbaciva sedanji urednik Prosvete!

Ako je Truman res takšen diktator, čemu zlodja potem bežati pri kongresu že dolge mesece za neke zakonske ukrepe? Čemu je Roosevelt imel večer konflikt s kongresom, ki mu je prekrizal marsikateri "dekret"? Fakt je, da ima naš predsednik proste roke le do neke meje, na vsej zakonodajni črti pa je odvisen od kongresa in vrhovnega sodišča in v vojnem času dobi od kongresa oblast, da lahko izdaja naredbе, to oblast pa lahko vsak čas izgubi.

Če pogledamo na vodstvo vladajoče stranke v Združenih državah, vidimo, da je baš to vodstvo najslabši dokaz za kakšno diktaturo. Dočim je vodja diktatorske stranke v Rusiji in danes v Jugoslaviji diktator države, je imel Roosevelt in ima Truman le delno kontrolo nad svojo stranko, dasi je teoretično vodja stranke. Kako more torej ameriški predsednik diktirati republiko, ko še lastne stranke ne more kontrolirati? Vse drugače je zdaj v Jugoslaviji, kjer ima Tito absolutno kontrolo nad svojo stranko. Br. urednik kaže naravnost religiozno vero v odgovornost prezidija in vlade skupščini in ljudstvu, kakor je zapisano v ustavi, in celo upa, da se bo narod uprl, če ne bo ustava izvajana. Upor morda pride, ampak med uporniki ne bo—komunistov! Dokler bodo poslušne lutke tvorile skupščino—in dokler bodo tem lutkam poslušno sledile lutke bivših nekomunističnih strank, kakor se te danes godi in to se imenuje "osvobodilna fronta"—ne bo v centralni skupščini niti v ostalih skupščinah nobenega upora. To pa ne bo demokracija!

Omenil sem jugoslovansko federacijo, kakor je etabliрана v ustavi, in primerjal sem jo nekoliko z ameriško federacijo, kakršna je v praksi—pri tem pa nisem niti z eno besedico omenil svoje preference, to je kaj bi jaz rad videl tukaj ali tam. Zapisal sem objektivno, to, kar je in vprašal sem, čemu se sedanja Jugoslavija imenuje federacija, ko pa so v ustavi vse glavne faze življenja tamkaj strogo centralizirane. Jugoslovanska federacija je skratka ostala le na papirju, kakor je ostala ruska federacija.

Br. urednik se indirektno strinja z menoj, da je v "novi" Jugoslaviji res vse močno centralizirano—potem se pa začne na ameriške "state rights" in mi vrže očitek, da sem se izpremenil v reakcionarja, ker danes zagovarjam "state rights" v Ameriki. Krasna metoda argumentiranja! Jugoslovanska centralistična "federacija" je s tem oprana! Fakt pa je, da jaz še vedno nasprotujem marsikateri zastareli ameriški državni pravici in v marsičem bi rad videl federalno kontrolo—ne pa v vsem. Pristna avtonomija zlasti v gospodarstvu je najboljša garancija proti diktaturi in za demokracijo s civilnimi svobodami in namreč vred. Ko je Hitler ugrabil vladu v Nemčiji, si je najprej podvrzel—poleg politične—nemške industrije. Moji ideal moderne federacije in obenem ekonomske demokracije so avtoritir za funt sterling, dočim je cel na na črnem trgu baje le 700 do 900 lir.

Govorice o povratku De Gaullea

Paris. — ONA. — V ozadju francoskega političnega življenja raste vsak dan senca generala de Gaullea. Na borzi se že širijo govornice, da utegne bivši predsednik kandidirati kot poslanec progresivne katoliške stranke.

Izanesljivih virov je dobila ONA vest, da skuša de Gaulle vplivati na to stranko, ki je bila njegova poglavitna opora, naj prekrine sodelovanje s socialdemokrati in komunisti ter s tem razbije sedanjo vladno koalicijo. Priporočal je baje pred vsem, naj ta stranka glasuje proti konstituciji, katero pripravlja francoska ustavodajna skupščina.

Na ta način bi mogel de Gaulle podaljšati "začasnost" sedanje vlade, kar bi s časom povzročilo med ljudstvom veliko nezadovoljnost. Dokler je vlada vezana le na kratki rok, tekem katerega ima ustavodajna skupščina oblast v svojih rokah, je namreč jasno, da Francija ne more igrati v polni meri svoje vloge v mednarodnem svetu. Ako torej socialisti in komunisti ne bodo mogli izdelati konstitucije in jo ratificirati, se stranke centra in desnice nadajo, da utegne nezadovoljnost ljudstva poklicati generala de Gaullea nazaj v vladu, kot voditelja protilevičarske koalicije.

LEV N. TOLSTOJ:

KAZAKI

KAVKAŠKA POVEST

Iz ručnice prevael
JOSIP KNAFLIČ

(Nadaljevanje)

To kar je storil Lukaški, mu je še vedno delalo veselje. Iskal je neprestano priložnosti, da bi se žrtvoval za druge; a teh priložnosti ni bilo. Tuintam je pozabil na ta svoj novo-odkriti recept za srečo in se je smatral za sposobnega, da se uživi v življenje strica Jeroške; a potem se je naenkrat zavedel in je segel takoj zopet po ideji zavednega samozatajevanja ter s tega temelja miredno in ponosno gledal na vse ljudi in na tujo srečo.

XXVII.

Lukaška je pred vinsko trgovino prijahal k Oleninu. Izgledal je še drzneje ko po navadi. "No, kako ti je, ali se ženiš?" je vprašal Olenin, ki ga je bil veselo pozdravil.

Lukaška ni odgovoril naravnost. "Poglejte, vašega konja sem zamenjal onkraj reke. To je konj! Kabardinec iz žrebčarne v Lovi. Te imam posebno rad."

Ogledala sta novega konja in ga sukala po dvorišču. Konj je bil v resnici nenavadno lep; rjav, širok in dolg vlah s svetlo kožo in nežno, fino grivo in tenkim vratom, ki sta pričala o dobrem plemenu. Bil je tako rejen, da je na njegovem hrbtu "človek lahko legel spat," kakor se je izrazil Lukaška. Kopita, oči, zobje, vse je bilo lepo in brez najmanjše hibe, kakor dobiš samo pri konjih najčistejše krvi. Olenin ni mogel, da ne bi bil občudoval konja. Na Kavkazu ni bil še videl tako lepega.

"In hoja še-le!" je rekel Lukaška, trepljaje konja po vratu. "Kako hodi! In razumen je! Kar tako za gospodarjem teka."

"Ali si veliko doplačal?" je vprašal Olenin. "Nisem računil," je smehljaje odvrnil Lukaška. "Dobil sem ga od prijatelja."

"Čudovito lep konj! Koliko hočeš zanj?" je vprašal Olenin.

"Poldrugsto rubljev so mi ponujali; a vam ga dam tako," je rekel Lukaška veselo. "Samo recite, pa vam ga dam. Vzajem sedlo od in vzemite ga. Meni daste potem kakega drugega za službo."

"Ne, za nobeno ceno!"

"No, tedaj sem vam prinesel tukaj darilo." In Lukaška se je odpasal in sneg enega obeh kindžalov, ki sta mu visela na jermenu. "Onkraj reke sem ga dobil."

"No, lepa hvala."

"In grozda je obljubila mati, da ga prinese sama."

"Ni treba: še obračune bova delala! Saj ti ne bom dal nobenega denarja za kindžal."

"Kako neki — saj sva prijatelja! Mene je tam za reko Girej-han peljal v svojo hišo in dejal: izberi, kar ti je všeč. Pa sem vzel to bodalo. Tako je pri nas navada."

"Sla sta v hišo malo pit."

"Kako je? Ali ostanesh kaj časa tu?" je vprašal Olenin.

"Ne, prišel sem se posloviti. Mene so zdaj iz kordona prestavili k četi onkraj Tereka. Še danes pojdem tja z Nazarjem, mojim tovarišem."

"A svatba, kdaj bo?"

"Pridem kmalu sem, potem bo zaroaka, pa zopet nazaj v službo," je nevoljno odvrnil Lukaška.

"Pa kako? Saj svoje neveste niti ne vidiš nikoli!"

"Saj to je vseeno! Kaj jo naj gledam? Kadar bodete na pohodu, pa vprašajte pri nas v četi po Lukaški, širokem. In merjascev je tam! Jaz sem že dva ubil. Popeljem vas nad nje."

"No zbogom torej! Kristus te varuj!"

Lukaška je sel na konja in, ne da bi se oglašil pri Marjanki, zdriljal na cesto, kjer je že čakal nanj Nazarka.

"Kako je? Ali se nič ne oglašiva?" je vprašal Nazarka in pomežiknil v stran, kjer je imela Jamka svojo krčmo.

"Prav," je dejal Lukaška. "Na, pelji konja k njej in če me dolgo ne bo, mu daj mrve. Jutri zjutraj bom na vsak način pri četi."

"Kaj, ali ti je junker še kaj podaril?"

"Ne, k sreči; za njegov dar sem mu podaril kindžal, drugače bi bil kmalu hotel imeti konja od mene," je rekel Lukaška, skočil s konja in ga oddal Nazarki.

Ravno pod Oleninovim oknom je smuknil na dvorišče in se približal oknu izbe gospodarjevih. Bilo je še čisto temno. Marjanka, v sami srajci, si je česala lase, odpravlja se spat.

"Jaz sem," je zašepetal kazak.

Marjankin obraz je bil resen in ravnodušen, a naenkrat je oživel, čim je zaslišala svoje ime. "Odprni no," je odvrnil Lukaška. Samo za hipček me pusti noter. Tako sem hrepenel po tebi! Čez vse!"

Objel je skoz okno njeno glavo in jo poljubil. "Res, odpril!"

"Kaj govoriš neumne! Rekla sem ti, da te ne pustim. Kaj, ali si za dolgo tukaj?"

On ni odgovoril in jo je samo poljuboval. In ona ni vpraševala več.

"Vidiš, še objeti se ne morem dobro skoz okno," je rekel Lukaška.

"Marjanuška!" se je zaslišal glas stare. "S kom govoriš?"

Lukaška je potegnil kučmo z glave, da bi ga ne spoznali, in počenil pod okno.

"Brž pojdi!" je šepnila Marjanka.

"Lukaška je prišel," je odgovorila materi.

"Po očetu je vprašal."

"No pa ga pošlji sem."

"Je že šel. Pravi, da ne utegne."

Res je bil stekel Lukaška brzih korakov, sključen pod okni na dvorišče in od tam k Jamki. Izpila sta z Nazarko dve čapuri vina in zapustila nato vas. Noč je bila gorka, temna in tiha. Molče sta jezдила, samo korake konj je bilo slišati. Lukaška je začel peti pesem o kazaku Mingalu, a ni bil izpel prve kitice, ko je umolknil in se obrnil k Nazarki.

"Me le ni pustila k sebi."

"O!" je odvrnil Nazarka. "Jaz sem vedel, da te ne bo pustila. Kaj mi je Jamka povedala: da je junker začel zahajati k njim! Stric Jeroška se je bahal, da je dobil od junkerja puško za Marjanko."

"Laže, ta vrag!" je jezno zaklel Lukaška. "Ni tako dekle. A starega zloдея namlatim, da bo črn."

In zapel je svojo pesmico miljenko:

(Dalje prihodnjik.)

Vse to moramo povedati

Tugo

Zadnjič sem šel mimo hiše, kjer je bil pod okupacijo gestapo. Velika, mračna hiša je to. In ko sem šel mimo vrat, se mi je zazdelo, ko da je tam še vedno nabito: "Geheime Staatspolizei", in da so na tlakovanih ploščicah na hodniku srače krvi. Tedaj sem se spomnil še enkrat natanko, kako je bilo takrat.

Takrat je bila pregledna pomlad. Nenavadno zgodaj so se spustili topli vetrovi po dolini in sonce je neusmiljeno topilo sneg, ki je še pred kratkim na debelo pokrival zemljo. Razorjena cesta se je bleščala, polna vode, ki se je stekala po koleznih, se bleščala po kapljicah, ki so brizgale na vse strani ter se začeh, in kadar je zavozil avto po rle v sneg ob cesti. Avto je bil sivozelen in zadaj pokrit s platinom, da tako fant, ki je sedel tam, ni videl sonca, ne bleščajočega snega in ne drobnih kapljic, ki so prišle izpod koles. Pa tudi če bi ne bilo platinene strehe, bi najbrže ne videl ničesar: kajti roke je imel zvezane na hrbtu, trdo, da so mu verige rezale zapetja. Pretepen je bil, razmršen, otekel in krvav po obrazu. Na vsaki strani nasprotno so sedeli štirje SS-ovci. Dva sta ves čas merila s puškami vanj, kot bi se še vedno bala, da jima uide. Enkrat je že to po-

izkusil, tam gori pod Storžičem, kjer so ga ujeli. Zdaj pa se ni zmenil več, ne za puške, ne za vojake okrog sebe.

Pred gestapom se je avto sunkoma ustavil. Fanta so hoteli izveči iz avtomobila, pa je prezirljivo odinil gestapovec in vzravnal stopil po tlakovanih ploščicah in po stopnicah na hodnik. Tam je čakal med dvema stražarjema in sonce, ki se je vlivalo skozi velika okna na hodnik, je toplo božalo njegov razbit obraz.

Čez čas so se odprla vrata sobe. Z rokami na hrbtu je stopil na hodnik gestapovec, tik pred fantom in se zarežal vanj. Bil je vodja gestapovcev, velik in črn, kotate obrvi so se mu spuščale kakor Mefistu globoko pod nos. Pravilno so, da je imel tak pogled, da se je lisica, ki je včasih glodala človeške kosti na dvorišču, umaknila pred njim globoko v svojo kajbo. Fant je že slišal o njem, vendar se mu ni zdel tako grozen, zdaj, ko je stal z rokami na hrbtu pred njim in se smehljaj s kotičkom ustnic.

Nenadoma pa se je gestapovec črna dena roka izmuznila izza hrbta. Obvisela je za trenutek, kakor ne bi vedela kaj, nato pa je udarila čez fantov obraz in spet padla nazaj na hrbet. Fantov obraz je polila kri. Toda stal

je še vedno vzravn in se ni zmenil za toplo in slano kri, ki je silila v usta in za vrat. Le oči je odprl na široko in se zasmehel v gestapovca. Ta je stal še vedno brez besed pred njim. Čez trenutek pa je pristopil bliže, prav tesno k njemu. Roki sta spet zdrsnila s hrbta in padli fantu na ramena, nato pa sta ga stisnila čez glavo in čez senca, skoraj kakor da bi ga hoteli po- božati. Na obeh pa sta se roki ustavili. Gestapovec je trzil z obrazom in zarinil palce v oči, ki so široko strmele vanj. Fant je vztrpetal, se vzpel, nato pa je rahlo zastakal in se sesedel v rokah, ki so ga spremljale prav do tal in se mu v strahoviti bolečini zarivale v oči.

Gestapovec je stopil nazaj. Spet je položil roke na hrbet in čakal. Fant je zastakal in se vzdramil. Vzpel se je ob steni, se zamajal in se trudil, da bi pogledal skozi krave, boleče oči. Toda videl ni ničesar. Le za drobno sekundo je občutil svetlo steklo v oknu, ki se je blestelo v soncu, in vrh jablane, ki se je stezala pod njim. Potem se je znova zamajal ter se pogljal z glavo skozi steklo.

Še preden si je razbil glavo na tlakovanih ploščicah na dvorišču, sta udarila za njim dva strela. Potem je zgoraj nekdo strahovito zaklel. On pa je ležal na tleh z razbito glavo in lisico, ki se je priplazila iz kajbe, je hlastno srkala toplo kri, da je prej ne

popije sonce, ki se je bleščalo na razbitem steklu okrog fantove glave.

Tega sem se spomnil, ko sem šel mimo vrat in sem videl tlakovane ploščice na dvorišču. Toda to še ni vse, kajti takoj nato sem se spomnil še nečesa.

V sosednji hiši je pod streho stanoval moj tovariš. Okno njegove sobe je gledalo na dvorišče in na hodnik gestapa. Mnogokrat so se slišali prav do okna udarci jermena, pridrušeno stokanje ali bolešno kričanje. Takrat je tovariš odmaknil zaveso na oknu in je videl strašne stvari. Neke noči so pobili šestnajst ujetih partizanov. Zmetali so jih kot drva na dvorišče in psi so se trgli za njihove kosti. Vmes pa je skakala iz kajbe lisica, pograbila je kos mesa in se brž skrila nazaj, da ji ga ne bi iztrgli psi.

Nisem bil še dolgo v partizanih, ko sem srečal tega tovariša, ki je prišel kmalu za menoj in je tudi nosil puško. Takrat mi je pripovedoval o fantu, ki se je vrغل skozi okno na dvorišče. On ga je videl iz svojega stanovanja. Takoj drugi dan je odšel v partizane. In kadar sva pozneje še govorila o tem, je vselej dejal s tiho grozo: "Pomisl, palce mu je zarinil v oči!" In čez čas je pristavil: "Samo da jim ne bi prišel nikoli v roke!"

Spomladi nekoč so Švabi napadli bataljon. Pijani so se zaganjali vedno znova pod naše strojnice in vedno znova jih je pogljal bataljon nazaj. Drugo jutro se je zarila s presunljivim tuljenjem mina v jarku za tovarišem, ki je prav takrat zgrabil žarečo cev strojnice, da bi jo zamenjal. Udarce mine ga je treščil ob zemljo. Pozabil je na vse, le cev je še obdržal v roki. Prav takrat so spet navalili Švabi.

Sprva smo vsi mislili, da je padel. Pozneje pa smo izvedeli, kako je bilo. Bil je le v nezvesti in so ga odveli k Švabi s seboj. Odpravili so ga na gestapo, prav tja, kjer je bil doma. Strašno so ga mučili. Nazadnje ga je neki gestapovec na križiču sredi polja napol mrtvega izvelkel iz avtomobila in ustrelil.

Nanj sem še spomnil, ko sem gledal tlakovano dvorišče, in se mi je zdelo, da so ploščice krvave. "Pomisl, palce mu je zarinil v oči," je dejal takrat. Prav gotovo bi skočil tudi on skozi blesteče okno. Če bi le mogel.

Sedaj tam ni več gestapa. Tudi pse in lisice so pobili. Konec vojne je in prav za prav bi morali pisati o novem življenju. O tem, kako so se vrnili ljudje iz taborišč in ječ, kako obnavljajo domove, kako udarjajo kladiiva in brne stroji v tovarnah in kako je kmet prišel za plug ter zoral brazde v osvobodeno zemljo. Toda namesto o tem še vedno pišemo, kako so ljudje trpeli v taboriščih, kako so goreli domovi, kako so streljali talce iz

Razni mali oglasi

GIRLS—for light packing: COFFEE & TEA. 7 a. m. to 4 p. m. and 4 to midnight. 5 day week. Permanent. Best working conditions. Benefits. STEWART & ASHBY COFFEE CO. 845 W. Washington Street

PAKETE HRANE

lahko pošljete z vsem zaupanjem! DOSTAVLJENJE PREKO MORJA JAMČENO Metro Export Packers nudijo samseljivost ... Društva savorovana po Lloydu in Londona sa polno varstvo NAROČITE SE DANES! ... TAKOJŠNJO POŠILJATEV

PARCEL ST. 4 (tela 11 funtov) Vsebuje: 1 funt kavnjo MARLA ... 1 funt kavnjo SIRA ... 1 funt kavnjo MESA ... 1 funt MLEKA v prahu (v enakosti 4 qt. mleka) ... 1 funt kavnjo FAIRINE ... 1 funt COCOA ... 2 kose MILA. Cena: \$6.27

PARCEL ST. 5 (tela 11 funtov) Vsebuje: 1 funt čistega KENDIJA ... 14 unč FARINE ... 1 funt COCOA ... 1 funt RIŽA ... 3 kose MILA ... 1 funt JAJCA v prahu (enakost 18 jajc) ... 1 1/2 funta kavnjo GOVEJE PEČENICE ... 2 1/2 unč kosa čokolade. Cena: \$8.14

Metro Export Packers vam nudijo več za vaš denar. Velik ekonomski paket fino-vrste hrane, ki odgovarja U.S. vladnim odredbam in O.P.A. stropnim omejitvam. Te cene vključujejo vso poštnino in možne zavarje, poštno polnjenje, poštovno in ZAVAROVANJE NE ODLAŠAJTE! ... IZPOLNITE LISTINO SEDAJ ... in pošljite takoj s čekom ali money orderom ... Cenik drugih paketov vam pošljemo s potrdilom tega naročila.

METRO EXPORT PACKERS (Dept. 56) 361 GREENWICH ST. NEW YORK, N. Y.

Za priloženo vsoto pošljite Paket št.

ZA: _____

OD: _____

(Napišite ime in naslov razkočno)

METRO EXPORT PACKERS

261 GREENWICH ST. NEW YORK 7, N. Y.

tovarni in kako je padel kmetov sin v partizanih.

Vse to pa moramo povedati. Tega ne smemo pozabiti. Kajti iz tega je vzklilo novo življenje, o katerem bomo pisali jutri.

Razni mali oglasi

COAT SHOP HELP

PRESSERS

UNDER PRESSERS

OPERATORS

TAILORS

Health and Life Insurance

Vacations

Retirement Plan

Etc.

MAIER-LAVATY CO.

2754 SO. CENTRAL PARK AVE.

Experienced Fitter

All Around work

Ideal working conditions

Phone

STATE 1245

1st Class

DIE REPAIR MEN

TOP SALARY

Time and 1/2 over 40 hours

Phone:

Mr. Moody—Ontario 8200

or write

JOHNSON MOTORS

Div. of Outboard Marine

and Mfg. Co.

Waukegan, Illinois

MEN & BOYS

POLISHERS

BENCH ASSEMBLERS

DRILL PRESS OPERATORS

PERMANENT

POSITIONS

CHICAGO SPRING

HINGE CO.

1500 CARROLL AVE.

Near Ashland & Lake

FOUNDRY MEN

FLOOR MOLDERS

MACHINE MOLDERS

CLEANING ROOM

FOREMAN

W. A. JONES

FOUNDRY & MACHINE CO.

1240 So. Kostner Ave.

MACHINE SHOP

RADIO DRILL PRESS

OPERATORS

MACHINIST HELPERS

SHAPER OPERATORS

W. A. JONES

FOUNDRY & MACHINE CO.

1240 So. Kostner Ave.

Listnica uredništva

Ker poštni zakon prepoveduje vsako oglašanje kakršnega koli srečanja v listih, prosimo vse dopisnike, ki oglašajo priredbe svojih društev ali drugih organizacij, ali pa kako drugo akcijo za zbiranje denarja, naj v svojih poročilih ne omenjajo srečali ali srečanja, kakor tudi ne karitativnih ali tombulskih zabav, ako je sanje določena vstopnina. Poštna uprava zahteva od nas, da mora vse tako oglašanje iz lista. Prosimo, držite se tega.

Razni mali oglasi

RUBBERS AND PATCHERS

Experienced. Also cabinet makers, sprayers and machine hands on novelty furniture. Good pay. Steady work.

ILLINOIS MOULDING CO.

2411 W. 23rd St.

GENERAL OFFICE CLERKS—Interesting work; permanent position; opportunity for advancement; good starting salary; excellent working conditions. Consolidated Forwarding Co., 660 W. O'Brien St., tel. CAN. ROG. PK. 6699

MAID

Steady reliable woman for light housework in lovely home. Own room & radio. Capable plain cooking. Two pre-school children. Permanent. Good location. \$25 a week.

STEADY DEPENDABLE WOMAN

General housework. Plain cooking. 2 school children. 2 adults. Own room & bath. Highest wages in Hyde Park.

LIV. 3118

COMPTOMETER

OPERATORS

GOOD SALARY - 5 DAY WEEK

Steady - Paid vacations

Hospitalization

Phone: Mr. Moody—Ontario 8200

or write

JOHNSON MOTORS

Div. of Outboard Marine

and Mfg. Co.

Waukegan, Illinois

BOYS

17 TO 21

PACKER BOYS IN OUR

PRESSROOM

Hours:

7:45 Morning to 4:15 Afternoon;

6:15 Evening to 2:45 Morning.

4600 Diversey

SHIPPING

DEPARTMENT

CRATERS & PACKERS

STOCKROOM MEN

WATCHMEN

W. A. JONES

FOUNDRY & MACHINE CO.

1240 So. Kostner Ave.

COPPERSMITHS and HELPER

EXPERIENCED ON

STEAM JACKETED KETTLE WORK

SAVAGE BROS. CO.

2638 GLADYS AVENUE - VAN. 1332

BINDER GIRLS

MACHINE OPERATORS - TABLE WORKERS - WE WILL TRAIN

GOOD WAGES - PERMANENT WORK

AMERICAN COLORTYPE CO.

1151 ROSCOE STREET